

NOTAT

10. marts 2008

/KHO-SIK

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af forskellige love på Økonomi- og Erhvervsministeriets område (Undtagelse fra indførelse af visse forskrifter og tekniske specifikationer i Lovtidende og om gennemførelse af Transparensdirektivet)

1. Sammenfatning

Lovforslaget indeholder bestemmelser om:

1.1. At visse forskrifter og tekniske specifikationer kan undtages fra kravet om offentliggørelse i Lovtidende

Der indføres hjemmel i lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, i lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger, i lov om erhvervsfremme, i lov om fyrværkeri og i lov om autorisation af elinstallatører m.v., til at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at visse forskrifter og tekniske specifikationer ikke indføres i Lovtidende men offentliggøres på anden vis.

Forslaget skal sikre, at visse forskrifter og tekniske specifikationer inden for Sikkerhedsstyrelsens ressort, som hidtil, som følge kongelig anordning, har været undtaget fra kravet om indførelse i Lovtidende, også fremover kan undtages fra indførelse i Lovtidende og kundgøres på anden måde.

Endvidere åbnes mulighed for en udvidelse af den undtagelse fra kravet om indførelse af visse forskrifter i Lovtidende, som hidtil har været gældende på henholdsvis elområdet og gasområdet. Behovet for en sådan udvidelse er opstået i forbindelse med en ændring af kravene til virksomhedernes anvendelse af kvalitetsstyring, som nu i stigende grad baseres på internationale standarder.

1.2. At økonomi- og erhvervsministeren kan bestemme, at tekniske specifikationer skal være gældende, selvom de ikke foreligger på dansk

Der indføres en hjemmel for økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte regler om, at tekniske specifikationer, der ikke offentliggøres i Lovtidende, efter en konkret vurdering skal være gældende, selvom de ikke

foreligger på dansk. En del af de specifikationer, der henvises til i de forskrifter, der er udstedt på Sikkerhedsstyrelsens område, er affattet på andre sprog end dansk. Der er primært tale om europæiske og internationale standarder på engelsk, der indeholder krav til virksomheder, anlæg, indretninger, installationer og produkter m.v.

1.3. At økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler, som gennemfører Transparensdirektivet i dansk ret

Der indføres hjemmel i konkurrenceloven for økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte regler, som implementerer Transparensdirektivet (Kommissionens direktiv 2006/111/EF af 16. november 2006). Direktivet har til formål at sikre, at de økonomiske forbindelser mellem offentlige myndigheder og offentlige eller private virksomheder, som modtager støtte, gøres gennemskelige. Dette bevirker, at traktatens regler om støtte kan anvendes på en effektiv og ikke-diskriminerende måde. Direktivet bestemmer, at de virksomheder, som modtager kompensation for at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, skal føre særskilte regnskaber for henholdsvis offentlige og privatøkonomiske aktiviteter. Herved mindskes risikoen for konkurrenceforvridninger og diskrimination mellem virksomheder på markedet. Direktivet finder alene anvendelse for virksomheder med en årlig nettoomsætning på mere end 40 mio. euro. Forslaget har ingen erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Konkrete bemærkninger

Lovforslaget er fremsendt i høring hos:

3F, Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, Beskæftigelsesministeriet, Blik- & Rørarbejderforbundet, Boligselskabernes Landsforening, CO-industri, DANAK, Danmarks Private Vandværker (FVD), Danmarks Statistik, Dansk Byggeri, Dansk Bygningsinspektørforening, Dansk Elforbund, Dansk Energi, Dansk Energi Branche-forening, Dansk Erhverv, Dansk Gasteknisk Center A/S, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Standard, Danske Regioner, DANVA I/S, DONG Energy A/S, DS Håndværk & Industri, Energistyrelsen, Erhvervs- & Byggestyrelsen, Erhvervs- & Selskabsstyrelsen, Eurolab Danmark, Finansministeriet, Finanstilsynet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Forsikring & Pension, Forsvarsministeriet, Færøernes Lagting, Grønlands Hjemmestyre, HNG I/S, HTS - Handel, Transport og Service, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Justitsministeriet, Klima- & Energiministeriet, Kommunalteknisk Chef-forening, Kommunernes Landsforening, Konkurrencestyrelsen, Kulturministeriet, Københavns Energi, Landbrugsrådet, Lejernes Landsorganisation, Liberale Erhvervs Råd, LO, Maskinmestrenes Forening, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug & Fiskeri, Ministeriet for

Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi & Udvikling, Naturgas Fyn, Patent- og Varemærkestyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Skatteministeriet, Statens Byggeforskningsinstitut, Statsministeriet, Søfartsstyrelsen, TEKNIQ, Det Tekniske Sikkerhedsråd, Teknologisk Institut, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Velfærdsministeriet, Veltek.

Følgende høringsparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslaget:

Advokatrådet, Den Danske Akkrediterings og Metrologifond (DANAK), Dansk Standard, DS Håndværk og Industri, HNG I/S og Naturgas Midt-Nord I/S TEKNIQ samt Velfærdsministeriet.

2.1. Hjemmel til at fastsætte regler om, at visse forskrifter og tekniske specifikationer kan undtages fra offentliggørelse i Lovtidende

Advokatrådet har bemærket, at rådet i nogen grad anerkender de hensyn, der ligger bag lovforslaget, men at disse hensyn samlet set ikke findes tilstrækkelige til at fravige det helt overordnede princip om, at retsforskrifter, der er bindende for virksomheder og borgere, offentliggøres på dansk i Lovtidende.

Advokatrådet har anført, at man har noteret sig, at det efter lovforslagets bemærkninger alene er hensigten at undlade offentliggørelse i Lovtidende i helt særlige situationer, men at dette ikke fremgår af den foreslåede formulering af bestemmelsen. Bestemmelsen giver ministeren en ganske vid bemyndigelse til at fravige kravet om offentliggørelse i Lovtidende. Advokatrådet har på denne baggrund foreslået, at lovforslaget udformes, så det klart fremgår af lovteksten, hvilke særlige hensyn der kan føre til, at der anvendes en alternativ offentliggørelse. Rådet har i denne forbindelse anført, at det af lovforslagets bemærkninger fremgår, at en række tekniske forskrifter vil blive lagt på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside, hvorfor rådet stiller sig uforstående overfor, hvorfor disse forskrifter ikke samtidig optages i den elektroniske Lovtidende.

Derudover har Advokatrådet udtrykt betænkelighed ved, at der stilles krav om betaling for adgangen til gældende ret, herunder regler, der er belagt med strafansvar, samt at det på baggrund af det foreliggende materiale kan være vanskeligt at vurdere, om andre end de primære adressater for reglerne – typisk de virksomheder, de tekniske regler retter sig til – kan have væsentlig interesse i at kende de forskrifter, som ikke offentliggøres i Lovtidende.

TEKNIQ har bemærket, at man ikke har bemærkninger til forslaget om, at visse tekniske forskrifter og specifikationer undtages fra offentliggørelse i Lovtidende og kundgøres på anden måde. TEKNIQ foreslår, at formuleringerne i bemærkningerne til loven ændres således, at økonomi- og

erhvervsministeren kan fastsætte pligt til at informere om de forskrifter og tekniske specifikationer, der ikke indføres i Lovtidende, i stedet for at fastsætte pligt til at give oplysninger om, hvorledes informationerne kan fås.

DS Håndværk og Industri har til forslaget anført, at det vil være hensigtsmæssigt, at berørte organisationer informeres om ændringer på deres interesseområde, alternativt at alle gældende love, regler og specifikationer vedrørende et brancheområde kan findes på et sted, f.eks. Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside, som vedrører området gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger.

DANAK har stillet forslag om redaktionelle ændringer til lovforslaget for at tydeliggøre den kreds af interessenter, som de nævnte tekniske specifikationer retter sig imod.

Kommentarer

Hensigten med lovforslaget er primært at opretholde den eksisterende praksis med at kundgøre tekniske forskrifter og tekniske specifikationer på anden vis end ved offentliggørelse i Lovtidende.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget vil de forskrifter, der ønskes undtaget fra offentliggørelse i Lovtidende, være karakteriseret ved at være tekniske håndbøger med henvisning til tekniske standarder og andre specifikationer, der i form og struktur helt adskiller sig fra forskrifter udformet som bekendtgørelser. Endvidere er de tekniske sikkerhedskrav ofte bundet op på tabeller og grafer, hvorved disse adskiller sig væsentligt fra andre forskriftstyper. Da der desuden er tale om teknisk meget detaljeret krav, vil kundgørelse af sådanne forskrifter ofte skulle ledsages af en forklaring på forskrifternes betydning. Dette sker i praksis i form af tekniske meddelelser m.v. rettet direkte til de berørte virksomheder, hvilket skønnes at være en mere effektiv kundgørelsesmetode end offentliggørelse i Lovtidende.

Oplysning om indholdet af forskrifter vil fortsat blive givet ved, at oplysning om disse lægges på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside, og ved at relevante målgrupper af fabrikanter og importører af produkter og udstyr, el- og gasforsyningsselskaber, installatører m.v. bliver holdt ajour med udviklingen ved udsendelse af tekniske meddelelser fra Sikkerhedsstyrelsen. Forslaget og Sikkerhedsstyrelsens nuværende praksis tager således højde for behovet for en målrettet og effektiv information af de berørte brancher. Der har ikke hidtil været eksempler på, at andre end de meget snævre kredse af virksomheder, som disse regler rettes imod, har haft behov for information herom. Sådan information vil i givet fald kunne fås ved henvendelse til Sikkerhedsstyrelsen.

Til Advokatrådets bemærkning om det betænkelige i, at der stilles krav om betaling for adgangen til at gøre sig bekendt med gældende ret for så vidt angår standarder, skal det bemærkes, at en sådan praksis i dag er gældende på en lang række lovområder. Alle forskrifter, standarder og tekniske specifikationer på Sikkerhedsstyrelsens område vil desuden som hidtil gratis kunne gennemses ved henvendelse til Sikkerhedsstyrelsen.

For så vidt angår TEKNIQs bemærkning om offentliggørelse kan det oplyses, at det følger af bestemmelserne, at der i forbindelse med, at der fastsættes bestemmelse om, at en forskrift eller en teknisk specifikation ikke skal offentliggøres i Lovtidende, samtidig fastsættes bestemmelse om, hvorledes en alternativ kundgørelse i stedet skal ske.

På baggrund af DANAKs bemærkninger er det i afsnit 6 på side 8 i bemærkningerne præciseret, at også nationale akkrediteringsorganer er omfattet af den gruppe af organisationer og organer, der menes.

Til Advokatrådets forslag om i selve lovforslaget at tydeliggøre den begrænsning af adgangen til undtagelser fra kundgørelse i Lovtidende, som er beskrevet i lovforslagets bemærkninger, skal det bemærkes, at da det drejer sig om en konkret vurdering i alle tilfælde, kan der ikke på forhånd anføres generelle kriterier i lovforslaget.

2.2. Hjemmel til at bestemme, at tekniske specifikationer, som ikke offentliggøres i Lovtidende, skal være gældende, selvom de ikke foreligger på dansk

Advokatrådet har til forslaget anført, at det må kræve helt ekstraordinære omstændigheder, hvis retsforskrifter ikke skal foreligge på dansk. Advokatrådet har hertil fremhævet, at ukendskab til loven efter dansk retstradition ikke fritager fra ansvar, og at det derfor er afgørende, at enhver har adgang til at sætte sig ind i de retsregler, der gælder på ethvert område.

Rådet har i denne forbindelse udtrykt sin betænkelighed ved argumentet om, at der er tale om sprogligt vanskelige tekster, som er svære at oversætte, samt at en oversættelse vil rumme risiko for fejl. Rådet har hertil anført, at dette ud fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt nærmest taler imod, at teksterne alene kundgøres på originalsproget. Rådet har peget på, at domstolene i forbindelse med navnlig en straffesag om reglernes overholdelse vil kræve regelsættet oversat til dansk som grundlag for retssagen.

Endelig har rådet bemærket, at miljøministeren har fremsat L 3, forslag til ændring af forskellige love på Miljøministeriets område, og at et forslag i det oprindelige lovforslag om, at en række tekniske standarder ikke skulle oversættes til dansk, er udgået af dette lovforslag.

TEKNIQ har til forslaget anført, at man finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at ministeren kan fastsætte regler om, at visse tekniske specifikationer skal være gældende, selvom de ikke er oversat til dansk, og at de bør forefindes på dansk i det omfang, det er forbundet med straf at overtræde disse specifikationer. TEKNIQ har tilføjet, at der er tale om meget kompliceret engelsk på et meget højt niveau, som det ikke kan forventes, at enhver teknisk ansvarlig eller autoriseret har mulighed for at forstå umiddelbart.

HNG I/S og Naturgas Midt-Nord I/S har i et fælles høringssvar til forslaget bemærket, at tekniske forskrifter, der vedrører udstyr, som retter sig mod den private forbruger, og som anvendes af VVS-branchen i bred forstand fortsat bør skulle forefindes i en dansk oversættelse, og at muligheden for at få dispensation herfor alene bør gælde visse typer specialudstyr, der anvendes i industrien. HNG I/S og Naturgas Midt-Nord I/S har videre anført, at det bør overvejes at forlange, at udstyr, hvortil der ikke foreligger en dansk oversættelse af de tekniske forskrifter, alene må idriftsættes af virksomheder, der via deres godkendelse som kompetent virksomhed dokumenterer, at deres personale i tilstrækkelig grad er i stand til at læse og forstå de tekniske forskrifter for udstyret. Endeligt er det anført, at forskrifter og specifikationer, der skal indgå i sagsbehandlingen i gasselskaberne, bør foreligge på engelsk, hvis de ikke foreligger på dansk.

DS Håndværk og Industri har til forslaget anført, at det findes uhensigtsmæssigt at lade love og regler, der ikke findes på dansk, være gældende, og at virksomheder som hovedsageligt beskæftiger sig indenfor landets grænser, ikke kan forventes at skulle sætte sig ind i tekniske forskrifter og specifikationer, der er skrevet på andre sprog end dansk.

Dansk Standard har udtrykt tilfredshed med lovforslaget og har anført, at forslaget tager det fornødne hensyn til Dansk Standards ophavsret til disse standarder. Dansk Standard har videre har anført, at forslaget om at give hjemmel til at fastsætte regler om, at tekniske specifikationer skal være gældende, selvom de ikke foreligger på dansk som f.eks. europæiske standarder, løser dette i harmoni med den nuværende praksis.

Kommentarer

Som følge af den stadig stigende globalisering er reguleringer af erhvervslivet i stadigt stigende omfang knyttet til standarder og øvrige tekniske specifikationer udarbejdet i internationalt regi. Da ikke alle disse standarder og specifikationer er relevante for danske virksomheder eller kun for en meget snæver kreds af virksomheder, der i forvejen opererer i et internationalt miljø, vil et krav om systematisk dansk oversættelse af sådanne standarder og tekniske specifikationer være både meget omkostningskrævende og helt overflødigt.

Det understreges, at der med lovforslaget ikke sker en ændring af den hidtil gældende praksis.

Tekniske forskrifter som f.eks. Gasreglementet, Stærkstrømsreglementet og andre lignende forskrifter, der anvendes bredt af virksomheder og personer indenfor de forskellige brancher, som f.eks. VVS-installatører, el-installatører, el- og gasselskaber m.v., vil fortsat blive udfærdiget på dansk.

Det vil alene være for tekniske specifikationer m.v., som i dag ikke offentliggøres i Lovtidende, og som er målrettet imod en snæver specialiseret kreds af virksomheder, at det vil være relevant at bestemme, at de er gældende, selvom de foreligger på et andet sprog end dansk. Sådanne specifikationer vil typisk foreligge på engelsk.

Det forhold, at ikke alle tekniske specifikationer foreligger på dansk, har ikke til dato givet anledning til problemer. Dette skyldes, at brugerne af disse dokumenter ikke efterspørger en dansk oversættelse, idet det ofte af hensyn til de tekniske og sproglige nuancer er nødvendigt at anvende den tekniske specifikation på originalsproget. Derudover er der ved oversættelser risiko for fejl dels i forhold til vanskeligheden ved at oversætte visse tekniske termer korrekt, dels i forbindelse med selve oversættelsesproceduren.

Som det er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er der indenfor Søfartsstyrelsens område (sikkerhedsbestemmelser for skibe) indført en tilsvarende mulighed for at undlade oversættelser af tekniske forskrifter og specifikationer. Det er korrekt, at miljøministeren i et tilsvarende lovforslag, der nu er vedtaget af Folketinget den 28. februar 2008, har udeladt denne mulighed. Økonomi- og Erhvervsministeriet finder det imidlertid ønskeligt, at der på ministeriets eget område - i de relevante love - indsættes udtrykkelig hjemmel til at fortsætte den nuværende praksis med at undlade oversættelse af tekniske specifikationer mv.

Til TEKNIQs bemærkning om at alle forskrifter og tekniske specifikationer skal foreligge på dansk, hvis disse er strafbelagt, kan det oplyses, at det *vil* være hovedreglen, men at det ikke kan udelukkes, at der vil være specifikke tilfælde, hvor en strafbelagt forskrift henviser til en engelsksproget teknisk specifikation. Dette gælder dog for en meget snæver kreds af professionelle virksomheder, eksempelvis fabrikanter og importører, hvis produkter skal opfylde de tekniske krav i specifikke produktstandards.

For så vidt angår tekniske specifikationer, standarder m.v., der anvendes af en bredere personkreds eller af mindre virksomheder og enkeltpersoner, som ikke er internationalt orienterede, vil de efter en konkret vurdering som udgangspunkt blive oversat til dansk.

HNG I/S og Naturgas Midt-Nord I/S bemærker i øvrigt, at udstyr, hvortil der ikke foreligger en dansk oversættelse af de tekniske forskrifter, alene må idriftsættes af virksomheder, der via deres godkendelse som kompetent virksomhed dokumenterer, at deres personale i tilstrækkelig grad er i stand til at læse og forstå de tekniske forskrifter for udstyret. Bemærkningen relaterer sig ikke til lovforslaget, men til udstedelse af godkendelse som kompetent virksomhed, jf. lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsinstallationer.

2.3. Gennemførelse af transparensdirektivet

Justitsministeriet har ved den lovtekniske gennemgang af lovforslaget bemærket, at stk. 2, i forslaget om indsættelse af § 11 c i konkurrenceloven, jf. lovforslagets § 6, bør udgå. Begrundelsen herfor er, at det efter grundlovens § 14 er statsministerens prærogativ at fastlægge og organisere de enkelte ministeriers opgaver og ansvarsområder.

Velfærdsministeriet har bemærket, at ministeriet ikke er ansvarlig for at påse, at alle regler, som gælder på det kommunale og regionale område, overholdes. For de kommunale og regionale virksomheder påser ministeriet alene, at reglerne overholdes i det omfang virksomhedernes opgaver henhører under ministeriets lovgivning. Velfærdsministeriet har derfor anmodet om at følgende afsnit i bemærkningerne til lovforslagets § 6 udgår:

”For de offentlige virksomheder mv. omfattet af direktivet på det kommunale område, er det således velfærdsministeren, der påser at reglerne efterleves. I det omfang denne opgave varetages af andre myndigheder, påser disse, at reglerne efterleves.”

Kommentarer

På baggrund af Justitsministeriets bemærkninger finder Økonomi- og Erhvervsministeriet, at stk. 2, i forslaget om indsættelse af § 11 c i konkurrenceloven, jf. lovforslagets § 6, bør udgå.

Idet lovforslaget ikke ændrer den eksisterende praksis, hvorefter det påhviler den enkelte ressortansvarlige minister at påse, at virksomheder omfattet af direktivet overholder dette, er der brug for at foretage en konsekvensrettelse i konkurrencelovens § 14, således, at dette ansvar ikke fremover påhviler Konkurrencerådet.

Ændringsforslaget er indsat i lovforslaget som § 6, nr. 2, og er af rent teknisk karakter. De to sidste afsnit i lovbemærkningerne til § 6, nr. 1 flyttes derfor til bemærkningerne til § 6, nr. 2, hvorved der redegøres for konsekvensændringen. Bemærkninger til lovforslagets § 6, nr. 2, lyder:

”Lovforslaget ændrer ikke den eksisterende praksis, hvorefter det er den enkelte minister, under hvis ressort den pågældende virksomhed omfattet af direktivet henhører, der påser overholdelsen af direktivets bestemmelser samt bestemmelser, der fastsættes til gennemførelse af direktivet.”

Konsekvensændring af konkurrencelovens § 14, stk. 1 gennemføres derfor for at sikre, at det ikke fremover er Konkurrencerådet, der bliver ansvarlig for at påse overholdelsen af Transparensdirektivet. Det er fx kulturministeren, der påser, at Danmarks Radio og TV2 efterlever direktivets krav, mens sundheds- og forebyggelsesministeren påser Statens Serum-instituts overholdelse af reglerne.

Økonomi- og Erhvervsministeriet finder desuden, at Velfærdsministeriets anmodning om, at afsnittet i lovbemærkningerne om, at Velfærdsministeriet påser direktivets overholdelse på det kommunale og regionale område udgår, bør imødekommes. Det på side 8 citerede afsnit bør derfor udgå af lovbemærkningerne.